

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет Фізичної культури і спорту

Кафедра Спортивних ігор

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри спортивних ігор

доц. Мітова О.О.

_____ 2018 р.

Р о б о ч а п р о г р а м а н а в ч а л ь н о ї д и с ц и п л і н и

Теорія, методика обраного виду спорту (ТМС)

I курс

Бакалавр

галузь знань	01 – Освіта/педагогіка
напрямок підготовки	6.010202 «Спорт»
факультет	Фізичної культури і спорту
вид дисципліни	обов'язкова

2018 – 2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни – **Теорія, методика обраного виду спорту** для здобувачів ступеню вищої освіти **бакалавр**, галузі знань – **01 освіта/педагогіка**, напрям підготовки **6.010202 «Спорт»**.

Розробники:

Малойван Ярослав Володимирович, доцент кафедри спортивних ігор

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри **спортивних ігор**, факультету **Фізичної культури і спорту**, Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Протокол № 14 від **“ 6 ” червня 2018 р.**

Завідувач кафедри _____ доц. Мітова О.О.

“ 7 ” червня 2018 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань «Освіта/Педагогіка»	Нормативна
	Напрямок підготовки <u>6.010202</u>	
Модулів – 1	Спеціальність 017 "Фізична культура і спорт"	Рік підготовки:
Змістових модулів – 5		I-й
		Семестр
		1, 2-й
Загальна кількість годин – 150 аудиторних – 94 самостійної роботи студента – 56	Освітньо – кваліфікаційний рівень: «Бакалавр»	Лекції 20 год.
		Практичні, семінарські 74 год.
		Самостійна робота 56 год.
		Вид контролю:
		Залік, іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування професійно-педагогічних навичок, вмінь та одержання знань, необхідних для самостійної викладацької роботи. Підготовка гармонійно розвинутих висококваліфікованих спеціалістів у галузі фізичної культури і спорту.

Завдання :

- формувати систему знань про зародження та розвиток фізичного виховання і спорту у світовій практиці;
- навчити студентів основним засобам та методам тренування волейболістів;
- забезпечувати необхідні передумови до ефективного навчання руховій дії, вивчати порядок побудови процесу навчання конкретній дії;
- володіти способами управління учнями, в залежності від виду уроку (заняття спортом), його завдань та змісту, використовувати доцільні засоби організації діяльності учнів (спортсменів);
- навчити студентів засобам та методам розвитку фізичних якостей, які використовуються в тренуванні волейболістів;
- володіти навичками суддівства;
- знати і підтримувати основи здорового способу життя;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- ефективні засоби і методи вирішення поставленого завдання;
- знання про техніку безпеки і навички безпечної поведінки;
- методику суддівства змагань з волейболу;
- як ставити та реалізовувати педагогічні завдання, що мають оздоровчу спрямованість у заняттях фізичними вправами в процесі фізичного виховання та спортивного тренування,
- організацію занять з волейболу на уроках фізичного виховання

Вміти:

- використовувати різні методи тренування;
- зміцнювати здоров'я шляхом оптимального розвитку фізичних якостей;
- забезпечувати необхідні передумови до ефективного навчання руховій дії;

- поєднувати процес навчання руховій дії з вихованням особистості;
- володіти способами управління учнями;
- вміти поєднувати процес навчання рухових дій з вихованням особистості;
- вміти розподіляти процес навчання рухових дій, у відповідності до них визначати завдання навчання;
- вміти провести урок з волейболу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи теорії обраного виду спорту.

Тема 1. «Історія розвитку волейболу, його виникнення в світі та на Україні».

Змістовий модуль 2. Організація та проведення змагань.

Тема 2. «Правила гри в волейбол. Методика суддівства».

Змістовий модуль 3. Основи техніки обраного виду спорту.

Тема 3. «Техніка гри в волейбол. Класифікація техніки гри».

Змістовий модуль 4. Техніко-тактичні дії в обраному виді спорту.

Тема 4. «Загальна характеристика методики навчання в волейболі».

Змістовий модуль 5. Змагання та змагальна діяльність .

Тема 5. «Характеристика сторін підготовки волейболістів, їх взаємозв'язок. Сучасні тенденції розвитку волейболу на Україні та за кордоном».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
Лекції		Практичні Семінарські	Самост. робота	
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. «Загальні основи теорії обраного виду спорту».				
Тема 1. «Історія розвитку волейболу, його виникнення в світі та на Україні».	30	4	16	10
Змістовий модуль 2. «Організація та проведення змагань».				
Тема 2. «Правила гри в волейбол. Методика суддівства».	30	4	16	10
Змістовий модуль 3. «Основи техніки обраного виду спорту».				
Тема 3. «Техніка гри в волейбол. Класифікація техніки гри».	30	4	14	12
Змістовий модуль 4. «Техніко-тактичні дії в обраному виді спорту».				
Тема 4. «Загальна характеристика методики навчання в волейболі».	30	4	14	12
Змістовий модуль 5. «Змагання та змагальна діяльність».				
Тема 5. «Характеристика сторін підготовки волейболістів, їх взаємозв'язок. Сучасні тенденції розвитку волейболу на Україні та за кордоном».	30	4	14	12
ВСЬОГО	150	20	74	56

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1. «Історія розвитку волейболу, його виникнення в світі та на Україні» - проведення модульної роботи.	2
2.	Тема № 2. «Правила гри в волейбол. Методика суддівства» - проведення модульної роботи.	2
3.	Тема № 3. «Техніка гри в волейбол. Класифікація техніки гри» - проведення модульної роботи.	2
4.	Тема № 4. «Загальна характеристика методики навчання в волейболі» - проведення модульної роботи.	2
5.	Тема № 5. «Характеристика сторін підготовки волейболістів, їх взаємозв'язок. Сучасні тенденції розвитку волейболу на Україні та за кордоном». - проведення модульної роботи.	4
Всього:		12

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1. «Історія розвитку волейболу, його виникнення в світі та на Україні» - проведення модульної роботи.	16
2.	Тема № 2. «Правила гри в волейбол. Методика суддівства».	16
3.	Тема № 3. «Техніка гри в волейбол. Класифікація техніки гри».	14
4.	Тема № 4. «Загальна характеристика методики навчання в волейболі».	14
5.	Тема № 5 «Характеристика сторін підготовки волейболістів, їх взаємозв'язок. Сучасні тенденції розвитку волейболу на Україні та за кордоном».	14
Всього:		62

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1. «Історія розвитку волейболу, його виникнення в світі та на Україні» - проведення модульної роботи.	10
2.	Тема № 2. «Правила гри в волейбол. Методика суддівства»	10
3.	Тема № 3. «Техніка гри в волейбол. Класифікація техніки гри».	12
4.	Тема № 4. «Загальна характеристика методики навчання в волейболі».	12
5.	Тема № 5. «Характеристика сторін підготовки волейболістів, їх взаємозв'язок. Сучасні тенденції розвитку волейболу в на Україні та за кордоном».	12
Всього:		56

10. Методи навчання

1. метод словесний;
2. метод наочний;
3. метод спостереження;
4. метод практичних вправ;
5. метод повторний;
6. метод ігровий;

7. метод змагальний.

11. Методи контролю

1. Поточний контроль з теми заняття. У тому числі з самостійної роботи за усіма нормами передбаченими робочою програмою.
2. Модульна робота з кожного змістовного модулю.
3. Тестування рухливих умінь і навичок.
4. Модульна робота: письмові завдання по темам № 1,2,3,4,5.
5. Навчальна практика: проведення уроку по навчанню окремого технічного прийому або тактичної дії (по вказівці викладача).

Орієнтований перелік питань, які визначаються як питання поточного та семестрового контролю.

1. Рік виникнення волейболу, засновник волейболу?
2. В якому році були опубліковані перші правила волейболу?
3. Де, коли і ким була заснована ФІВБ. (Міжнародна федерація волейболу)?
4. 4.Рік включення чоловічого та жіночого волейболу до програми Олімпійських ігор?
5. Які жіноча та чоловіча команда стали першими Олімпійськими чемпіонами з волейболу?
6. Розмір волейбольного майданчика?
7. Кількість замін. Які заміни бувають?
8. Розповісти про обов'язки головного судді.
9. Розповісти основні розміри сітки та стійок ?
10. Кількість стартового складу команди? М'ячі (стандарти)?
11. Ширина ліній, що оточує майданчик?
12. Керівники команди. Ігровий формат (набір очка, виграш партії, виграш матчу. Неявка та неповна команда).
13. Дати визначення поняттю «техніка гри»?
14. Дати визначення технічним прийомам та технічній підготовці.
15. Які основні задачі та засоби технічної підготовки?
16. Розповісти про взаємозв'язок сторін підготовки волейболістів.
17. Перший суддя. Місцезнаходження. Повноваження. Обов'язки?
18. Другий суддя. Місцезнаходження. Повноваження. Обов'язки?
19. Розповісти класифікацію техніки захисту.
20. Розповісти класифікацію техніки переміщень.
21. Розповісти класифікацію техніки нападу.
22. Класифікація техніки володіння м'ячем.
23. Розповісти класифікацію передач м'яча..
24. Класифікація техніки протидій?
25. Як виконуються передачі м'яча однією рукою?
26. Як виконуються передачі м'яча двома руками?
27. Розповісти класифікацію подач
28. Класифікація нападаючих ударів.
29. Розповісти класифікацію стійок?
30. Розповісти класифікацію прийому м'яча?
31. Розповісти класифікацію блоку?
32. Дати характеристику сторонам підготовки волейболістів.
33. Які методи навчання використовуються на етапах підготовки волейболістів?
34. Дати характеристику основних етапів навчання руховій дії.
35. З чого починається вивчення прийомів на етапі первинного навчання?
36. Чим характеризується етап поглибленого розучування?
37. Дати характеристику теоретичної підготовки волейболістів.
38. Дати характеристику змагальної підготовки волейболістів.
39. Дати характеристику фізичної підготовки волейболістів.

40. Засоби теоретичної підготовки волейболістів?
41. Дати характеристику технічної підготовки волейболістів.
42. Види фізичної підготовки, та їх характеристика?
43. Дати характеристику тактичної підготовки волейболістів.
44. Мета та завдання фізичної підготовки волейболістів?
45. Дати характеристику психологічної підготовки волейболістів.
46. Мета та завдання технічної підготовки?
47. Дати характеристику інтегральної (ігрової) підготовки волейболістів?
48. Розповісти етапи навчання руховим діям.
49. Дати характеристику загальній структурі вивчення технічних прийомів в волейболі.
50. Розповісти методику навчання переміщенням волейболістів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумкова кількість балів за змістовний модуль визначається, як сума балів за результатами поточного контролю плюс бали модульної роботи.

Поточне тестування та самостійна робота 1 семестр				
Змістовий Модуль № 1	Змістовий Модуль № 2	Змістовий Модуль № 3	Сума	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	60-100	60-100
60-100	60-100	60-100		

Поточне тестування та самостійна робота 2 семестр			
Змістовий модуль № 1	Змістовий модуль № 2	Іспит	Сума
Тема 1	Тема 2	20-40	60-100
40-60	40-60		

12.1. Шкала оцінювання : національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

- «відмінно» - якщо студент правильно вирішив практичне або ситуаційне завдання, проявив глибокі знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання.

- «добре» - якщо студент не повністю вирішив практичне або ситуаційне завдання, але проявив достатні знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання.

- «задовільно» - якщо студент не послідовно і не логічно вирішив практичне або ситуаційне завдання, але проявив достатні знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання.

- «незадовільно» - якщо студент не вирішив практичне або ситуаційне завдання і не проявив достатні знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання.

12.2. Форми контролю

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
	Тема № 1. «Історія розвитку волейболу, його виникнення в світі та на Україні».	60-80-100
1.	Написати та захистити реферат на тему: «Історія розвитку волейболу, його виникнення на Україні» .	30-40-50
2.	Опитування.	30-40-50
	Тема № 2. «Правила гри в волейбол. Методика суддівства».	60-80-100
1.	Написати комплекс ЗРВ (на місці).	30-40-50
2.	Опитування	30-40-50
	Тема № 3. «Техніка гри в волейбол. Класифікація техніки гри».	60-80-100
1.	Провести комплекс ЗРВ (на місці).	30-40-50
2.	Опитування.	30-40-50
	Тема № 4. «Загальна характеристика методики навчання в волейболі».	40-50-60
1.	Написати підготовчу частину.	20-25-30
2.	Опитування.	20-25-30
	Тема № 5. «Характеристика сторін підготовки волейболістів, їх взаємозв'язок. Сучасні тенденції розвитку волейболу на Україні та за кордоном».	40-50-60
1.	Написати план-конспект (за обраною темою)	20-25-30
2.	Опитування	20-25-30
	Екзамен	20-30-40
	Всього:	60-80-100

Критерії оцінки доповіді (тема №1):

50 балів – доповідь з використанням мультимедійної системи та сучасної літератури.

40 балів – доповідь з використанням мультимедійної системи, але без використання останніх публікацій по темі.

30 балів – під час доповіді не використовувалась мультимедійна система та останні публікації по темі.

Критерії оцінки розроблених комплексів ЗФП (тема №2):

50 балів – розроблено 10-12 вправ з організаційно-методичними вказівками; правильно підібрано дозировку виконання вправ.

40 балів – розроблено 8-10 вправ з організаційно-методичними вказівками; при дозировці виконання вправ допущені помилки.

30 балів – розроблено 8 вправ, не до всіх вправ є організаційно-методичні вказівки, при дозировці виконання вправ допущені значні помилки.

Критерії оцінки розроблених планів-конспектів (тема №4,5):

30 балів – розроблено 10-12 вправ для вивчення технічного прийому з організаційно-методичними вказівками; правильно підібрано дозировку виконання вправ.

25 балів – розроблено 8-10 вправ для вивчення технічного прийому з організаційно-методичними вказівками; при дозировці виконання вправ допущені помилки.

20 балів – розроблено 8 вправ для вивчення технічного прийому, не до всіх вправ є організаційно-методичні вказівки, при дозировці виконання вправ допущені значні помилки.

Критерії оцінки проведення занять (тема №2):

50 балів – заняття проведено на високому методичному рівні, з вірно підібраними та використаними засобами та методами навчання. Студент володіє термінологією.

40 балів – заняття проведено на високому методичному рівні, з вірно підібраними та використаними засобами та методами навчання, але допущені незначні помилки в термінології.

30 балів – заняття проведено на хорошому методичному рівні, допущені помилки при використанні засобів та методів навчання

Критерії оцінки проведення занять (тема №4):

30 балів – заняття проведено на високому методичному рівні, з вірно підібраними та використаними засобами та методами навчання. Студент володіє термінологією.

25 балів – заняття проведено на високому методичному рівні, з вірно підібраними та використаними засобами та методами навчання, але допущені незначні помилки в термінології.

20 балів – заняття проведено на хорошому методичному рівні, допущені помилки при використанні засобів та методів навчання

Критерії оцінки опитування (тема №1,2):

50 балів – відповідь повна.

40 балів – відповідь не повна, допущені незначні неточності у відповіді на питання.

30 балів – в відповіді допущені значні помилки, визначення не розкриті, помилки в визначеннях. Немає повної відповіді на всі запитання.

Критерії оцінки опитування (тема №3,4):

30 балів – відповідь повна.

25 балів – відповідь не повна, допущені незначні неточності у відповіді на питання.

20 балів – в відповіді допущені значні помилки, визначення не розкриті, помилки в визначеннях. Немає повної відповіді на всі запитання.

Іспит. Критерії оцінки:

40 балів – на всі питання відповідь повна.

30 балів – доповідь повна, але по одному питанню допущені неточності в відповіді.

20 балів – в доповіді допущені значні помилки, визначення не розкриті, помилки в визначеннях. Немає повної відповіді на всі питання.

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій.
2. Методичні розробки;
3. Мультимедійні лекції;
4. Відеоматеріали
5. Електронні навчальні посібники і підручники.

14. Рекомендована література

14.1. Основна

1. Агинако Л. Обучение техническим элементам волейбола / Л. Агинако // Спорт в школе. – 2008 (№23), – С. 28-33.
2. Беляев А.В. Волейбол: учебник [для вузов физ. культуры] /Под общ. Ред. А.В. Беляева, М. В. Савина, – 4 –изд. - М. : ТВТ Дивизион, 2012. – 360 с., ил.
3. Железняк Ю. Д. Спортивные игры. Техника, тактика, методика обучения : Учеб. [для студ. высш. пед. учеб. заведений] / Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов, В. П. Савин, А. В. Лексаков. – [2-е изд., стереотип]. – М. : Издательский центр «Академия», 2004. – 520 с.
4. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник / В. М. Костюкевич. – Вінниця : Планер, 2014. – 616 с.
5. Матвеев Л. П. Общая теория спорта и ее прикладные аспекты : учеб. для вузов физ. культуры / Л. П. Матвеев. – [5-е изд., испр. и доп.]. – М. : Сов. спорт, 2010. – 340 с.

6. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник [для тренеров]: в 2 кн. / В. Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 2015. – Кн. 1. – 680 с.

14.2. Додаткова

1. Мітова О.О., Малойван Я.В., Кіреєв О.А. Основні тенденції розвитку сучасного волейболу. Методичні рекомендації (для студентів, викладачів, тренерів).-Дніпропетровськ, 2012.
2. Малойван Я.В., Кіреєв О.А. Методика обучения технике нападения волейбола. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів.-Дніпропетровськ, 2012.
3. Малойван Я.В., Кіреєв А.А., Мицак И.В.Методика обучения технике защиты в волейболе. Методические рекомендации для самостоятельной работы студентов дневной и заочной форм обучения.Днепрпетровск,2012.

15. Інформаційні ресурси

1. Официальные волейбольные правила 2016 – 2020 р. р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: [http://www.fivb.org/EN/Refereeing-Rules/documents/2015%20FIVB Volleyball Rules 2015-16 RU.pdf](http://www.fivb.org/EN/Refereeing-Rules/documents/2015%20FIVB%20Volleyball%20Rules%202015-16%20RU.pdf)
2. <http://www.fvu.com.ua>
3. <http://www.fivb.com>

Викладач _____ Малойван Я.В.
(підпис)

Завідувач кафедри _____ Мітова О.О.
(підпис)

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет Фізичної культури і спорту

Кафедра Спортивних ігор

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри спортивних ігор

доц. Мітова О.О.

_____ 2018 р.

Р о б о ч а п р о г р а м а н а в ч а л ь н о ї д и с ц и п л і н и

Теорія, методика обраного виду спорту (ТМС)

II курс

Бакалавр

галузь знань	01 – Освіта/педагогіка
напрямок підготовки	6.010202 «Спорт»
факультет	Фізичної культури і спорту
вид дисципліни	обов'язкова

2018 – 2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни – **Теорія, методика обраного виду спорту** для здобувачів ступеню вищої освіти **бакалавр**, галузі знань – **01 освіта/педагогіка**, напрям підготовки **6.010202 «Спорт»**.

Розробники:

Раковська Ірина Анатоліївна, ст. викладач кафедри спортивних ігор

Робоча програму схвалено на засіданні кафедри **спортивних ігор**, факультету **Фізичної культури і спорту**, Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Протокол № 14 від “ 06 ” червня 2018 р.

Завідувач кафедри _____ доц. Мітова О.О.

“7” червня 2018 р .

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 – Освіта/педагогіка	нормативна
	Напрямок підготовки <u>6.010202</u>	
Модулів – 1	Спеціалізація/освітня програма: Тренерська-викладацька діяльність	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		II-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 120		3, 4-й
аудиторних – 88 самостійної роботи студента – 32 індивідуальна робота -	Ступень вищої освіти: бакалавр	Лекції 20 год.
		Практичні, семінарські 68 год.
		Самостійна робота 32 год.
		Індивідуальна робота
		Вид контролю: іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування професійно-педагогічних навичок, вмінь та одержання знань, необхідних для самостійної викладацької роботи. Підготовка гармонійно розвинутих висококваліфікованих спеціалістів у галузі фізичної культури і спорту.

Завдання :

- формувати систему знань про зародження та розвиток фізичного виховання і спорту у світовій практиці;
- навчити студентів основним засобам та методам тренування волейболістів;
- забезпечувати необхідні передумови до ефективного навчання руховій дії, вивчати порядок побудови процесу навчання конкретній дії;
- володіти способами управління учнями, в залежності від виду уроку (заняття спортом), його завдань та змісту, використовувати доцільні засоби організації діяльності учнів (спортсменів);
- навчити студентів засобам та методам розвитку фізичних якостей, які використовуються в тренуванні волейболістів;
- володіти навичками суддівства;
- знати і підтримувати основи здорового способу життя;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- ефективні засоби і методи вирішення поставленого завдання;
- знання про техніку безпеки і навички безпечної поведінки;
- методичку суддівства змагань з волейболу;
- як ставити та реалізовувати педагогічні завдання, що мають оздоровчу спрямованість у заняттях фізичними вправами в процесі фізичного виховання та спортивного тренування,
- організацію занять з волейболу на уроках фізичного виховання

Вміти:

- використовувати різні методи тренування;
- зміцнювати здоров'я шляхом оптимального розвитку фізичних якостей;
- забезпечувати необхідні передумови до ефективного навчання руховій дії;

- поєднувати процес навчання руховій дії з вихованням особистості;
- володіти способами управління учнями;
- вміти поєднувати процес навчання рухових дій з вихованням особистості;
- вміти розподіляти процес навчання рухових дій, у відповідності до них визначати завдання навчання;
- вміти провести урок з волейболу.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль 1. Загальні основи теорії обраного виду спорту

Тема 1. «Тактика гри в волейбол».

Змістовий модуль 2. Основи тактики обраного виду спорту

Тема 2. «Методика навчання тактичним взаємодіям в волейболі».

Змістовий модуль 3. Організація НДР в обраному виді спорту. Змагання та змагальна діяльність

Тема 3. «Засоби та методи технічної підготовки волейболістів».

Тема 4. «Теорія та система відбору в волейболі».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма навчання				
	усього	у тому числі			Самост. робота
Лекції		Практичні	Семінарські (м/к)		
Модуль 1					
Змістовий модуль 6. «Загальні основи теорії обраного виду спорту»					
Тема 1. «Тактика гри в волейбол».	30	6	10	2	12
Змістовий модуль 7. «Основи тактики обраного виду спорту»					
Тема 2. «Методика навчання тактичним взаємодіям в волейболі».	30	4	12	2	12
Змістовий модуль 8. «Організація НДР в обраному виді спорту».					
Тема 3. «Засоби та методи технічної підготовки волейболістів».	30	6	18	2	4
Змістовий модуль 9. «Змагання та змагальна діяльність».					
Тема 4. «Теорія та система відбору в волейболі».	30	4	20	2	4
ВСЬОГО	120	20	60	8	32

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1. «Тактика гри в волейбол» - проведення модульної роботи.	2
2.	Тема № 2. «Методика навчання тактичним взаємодіям в волейболі» - проведення модульної роботи.	2

3.	Тема № 3. «Засоби та методи технічної підготовки волейболістів» - проведення модульної роботи.	2
4.	Тема № 4. «Теорія та система відбору в волейболі»- проведення модульної роботи.	2
	Всього:	8

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1. «Тактика гри в волейбол».	10
2.	Тема № 2. «Методика навчання тактичним взаємодіям в волейболі».	12
3.	Тема № 3. «Засоби та методи технічної підготовки волейболістів».	18
4.	Тема № 4. «Теорія та система відбору в волейболі».	20
	Всього:	60

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1. «Тактика гри в волейбол».	12
2.	Тема № 2. «Методика навчання тактичним взаємодіям в волейболі».	12
3.	Тема № 3. «Засоби та методи технічної підготовки волейболістів».	4
4.	Тема № 4. «Теорія та система відбору в волейболі».	4
	Всього:	32

10. Методи навчання

1. метод словесний;
2. метод наочний;
3. метод спостереження;
4. метод практичних вправ;
5. метод повторний;
6. метод ігровий;
7. метод змагальний.

11. Методи контролю

1. Поточний контроль з теми заняття. У тому числі з самостійної роботи за усіма нормами передбаченими робочою програмою.
2. Модульна робота з кожного змістовного модулю.
3. Тестування рухливих умінь і навичок.
4. Модульна робота: письмові завдання по темам № 1, 2, 3, 4.
5. Навчальна практика: проведення уроку по навчанню окремого технічного прийому або тактичної дії (по вказівці викладача)

Орієнтований перелік питань, які визначаються як питання поточного та семестрового контролю.

1. Загальне поняття стратегії волейболу.
2. Загальне поняття тактики волейболу.
3. Функції гравців (розкрити поняття «зв'язуючий», «гравець I та II темпу», «діагональний» та «ліберо»).
4. Тактика нападу та захисту.
5. Індивідуальні, групові та командні тактичні дії.

6. Дії без м'яча та дії гравця без м'яча при виборі місця для виконання других передач та нападаючого удару.
7. Групові тактичні дії в нападі.
8. Розкрити поняття тактичної комбінації «просто».
9. Розкрити поняття тактичної комбінації «хвиля».
10. Розкрити поняття тактичної комбінації «хрест».
11. Розкрити поняття тактичної комбінації «зворотній хрест».
12. Розкрити поняття тактичної комбінації «ешелон».
13. Розкрити поняття тактичної комбінації «зона».
14. Розкрити поняття тактичної комбінації «повернення».
15. Розкрити поняття тактичної комбінації «простріл».
16. Розкрити поняття тактичної комбінації «нападаючий удар з першої передачі».
17. Розкрити поняття тактичної комбінації «відкидка».
18. Тактична підготовки волейболістів.
19. Мета тактичної підготовки.
20. Задачі тактичної підготовки.
21. Методика навчання тактичним взаємодіям у нападі.
22. Розкрити поняття «система гри в нападі через зв'язуючого гравця передньої лінії».
23. Розкрити поняття «система гри в нападі через зв'язуючого гравця, що виходить з задньої лінії».
24. Розкрити поняття «система гри в нападі з перших передач та відкидок».
25. Методика навчання тактичним взаємодія у захисті.
26. Розкрити поняття «самостраховка після постановки блокування».
27. Розкрити поняття «постановка одиночного блокування: зонний та рухливий (ловлячий)».
28. Розкрити поняття «тактика групового блокування (подвійне та потрійне блокування)».
29. Розкрити поняття «блок уступом».
30. Варіанти групового блокування.
31. Розкрити поняття «система гри при страховці гравцем передньої лінії».
32. Розкрити поняття «система гри при страховці гравцем задньої лінії».
33. Розкрити поняття «система гри при страховці гравцями передньої та задньої лінії».
34. Розкрити поняття «система страховки гравцем, вільним від блоку».
35. Розкрити поняття «система страховки крайнім захисником та гравцем I темпу».
36. Розкрити поняття «система комбінованої страховки (подвійна страховка)».
37. Психологічні аспекти тактичної підготовки.
38. Загальне поняття про технічну майстерність волейболіста.
39. Засоби технічної підготовки волейболістів.
40. Методи технічної підготовки волейболістів.
41. Критерії ефективності виконання технічних приймів.
42. Взаємозв'язок технічної підготовки з іншими сторонами підготовки.
43. Система відбору як складова частина системи підготовки волейболістів.
44. Основні показники (критерії) відбору в волейболі.
45. Етапи спортивного відбору.
46. Особливості спортивного відбору за морфометричними ознаками.
47. Особливості спортивного відбору за ознаками фізичної підготовленості.
48. Особливості спортивного відбору за ознаками технічної підготовленості.
49. Особливості спортивного відбору при комплектуванні професійних команд у волейболі.
50. Особливості спортивного відбору при комплектуванні дитячих та аматорських команд у волейболі.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумкова кількість балів за змістовний модуль визначається, як сума балів за результатами поточного контролю плюс бали модульної роботи.

Поточне тестування та самостійна робота (3 семестр)		
Змістовий модуль № 6	Змістовий модуль № 7	Залік
Тема 1	Тема 2	60-100

60-100	60-100	
--------	--------	--

Поточне тестування та самостійна робота (4 семестр)			
Змістовий модуль № 8	Змістовий модуль № 9	Іспит	Сума
Тема 3	Тема 4		
40-60	40-60	20-40	60-100

12.1. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

- «відмінно» - якщо студент правильно вирішив практичне або ситуаційне завдання, проявив глибокі знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання.
- «добре» - якщо студент не повністю вирішив практичне або ситуаційне завдання, але проявив достатні знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання.
- «задовільно» - якщо студент не послідовно і не логічно вирішив практичне або ситуаційне завдання, але проявив достатні знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання.
- «незадовільно» - якщо студент не вирішив практичне або ситуаційне завдання і не проявив достатні знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання.

12.2. Форми контролю

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
	Тема № 1. «Тактика гри в волейбол».	60-80-100
1.	Розробити та захистити презентацію згідно теми «Тактика гри в волейбол», «Тактична підготовка волейболіста. Написати та захистити реферат на тему: «Тактика гри в волейбол».	30-40-50
2.	Опитування.	30-40-50
	Тема № 2. «Методика навчання тактичним взаємодіям в волейболі».	60-80-100
1.	Написати план-конспект та провести заняття по навчанню тактичним взаємодіям в волейболі (за вибором).	30-40-50
2.	Опитування.	30-40-50
	Тема № 3. «Засоби та методи технічної підготовки волейболістів».	40-50-60
1.	Скласти план-конспект тренувального заняття (Методика навчання технічним прийомам в нападі та захисті (за вибором)).	20-25-30
2.	Опитування.	20-25-30
	Тема № 4. «Теорія та система відбору в волейболі».	40-50-60

1.	Провести тренувальне заняття з волейболу (згідно складеного плану-конспекту).	20-25-30
2.	Опитування	20-25-30
	Екзамен	20-40
	Всього:	60-100

Критерії оцінки доповіді (тема №1):

50 балів – доповідь з використанням мультимедійної системи та сучасної літератури.

40 балів – доповідь з використанням мультимедійної системи, але без використання останніх публікацій по темі.

30 балів – під час доповіді не використовувалась мультимедійна система та останні публікації по темі.

Критерії оцінки розроблених планів-конспектів (тема №2):

50 балів – розроблено 10-12 вправ з організаційно-методичними вказівками; правильно підібрано дозировку виконання вправ.

40 балів – розроблено 8-10 вправ з організаційно-методичними вказівками; при дозировці виконання вправ допущені помилки.

30 балів – розроблено 8 вправ, не до всіх вправ є організаційно-методичні вказівки, при дозировці виконання вправ допущені значні помилки.

Критерії оцінки розроблених планів-конспектів (тема №3):

30 балів – розроблено 10-12 вправ з організаційно-методичними вказівками; правильно підібрано дозировку виконання вправ.

25 балів – розроблено 8-10 вправ з організаційно-методичними вказівками; при дозировці виконання вправ допущені помилки.

20 балів – розроблено 8 вправ, не до всіх вправ є організаційно-методичні вказівки, при дозировці виконання вправ допущені значні помилки.

Критерії оцінки проведення занять (тема №2):

50 балів – заняття проведено на високому методичному рівні, з вірно підібраними та використаними засобами та методами навчання. Студент володіє термінологією.

40 балів – заняття проведено на високому методичному рівні, з вірно підібраними та використаними засобами та методами навчання, але допущені незначні помилки в термінології.

30 балів – заняття проведено на хорошому методичному рівні, допущені помилки при використанні засобів та методів навчання.

Критерії оцінки проведення занять (тема №4):

30 балів – заняття проведено на високому методичному рівні, з вірно підібраними та використаними засобами та методами навчання. Студент володіє термінологією.

25 балів – заняття проведено на високому методичному рівні, з вірно підібраними та використаними засобами та методами навчання, але допущені незначні помилки в термінології.

20 балів – заняття проведено на хорошому методичному рівні, допущені помилки при використанні засобів та методів навчання.

Критерії оцінки опитування (тема №1,2):

50 балів – відповідь повна.

40 балів – відповідь не повна, допущені незначні неточності у відповіді на питання.

30 балів – в відповіді допущені значні помилки, визначення не розкриті, помилки в визначеннях. Немає повної відповіді на всі запитання.

Критерії оцінки опитування (тема №3,4):

30 балів – відповідь повна.

25 балів – відповідь не повна, допущені незначні неточності у відповіді на питання.

20 балів – в відповіді допущені значні помилки, визначення не розкриті, помилки в визначеннях. Немає повної відповіді на всі запитання.

Іспит. Критерії оцінки:

40 балів – на всі питання відповідь повна.

30 балів – доповідь повна, але по одному питанню допущені неточності в відповіді.

20 балів – в доповіді допущені значні помилки, визначення не розкриті, помилки в визначеннях. Немає повної відповіді на всі питання.

13. Методичне забезпечення

1. Методичні розробки;
2. Мультимедійні лекції;
3. Відеоматеріали

14. Рекомендована література

14.1. Основна література:

1. Айрапетянц Л.Р., Годик М.А. Спортивные игры. – Т.: Издательство им. Ибн-Сины,.
2. Айриянц А.Г., Клещев Ю.Н. Волейбол. Учебник для ин-тов физ. культ.- М.: Физкультура и спорт, 1985..
3. Беляев А.В., Булыкина Л.В. Волейбол: теория и методика тренировки.-М.: Физкультура и спорт, 2007.-184 с.
4. Волейбол: Учебник для высших учебных заведений физической культуры. Под редакцией Беляева А. В., Савина М.В., — М.:«Физкультура, образование, наука»,2004.-368с.
5. Губа В.П., Родин А.В. Волейбол в университете: теоретическое и учебно- методическое обеспечение системы подготовки студентов в спортивном клубе: учебное пособие – М.: Советский спорт, 2009.-164с.
6. Железняк Ю.Д., Ивойлов А.В. Волейбол: Учеб. для ин-тов физ. культ.- М.: Физкультура и спорт, 1991.
7. Железняк Ю.Д., Кунянский В.А. Волейбол: У истоков мастерства. – М., 1998.
8. Железняк Ю.Д., Портнов Ю.М. Савин В.П., Лексаков А.В. Спортивные игры – М., 2002.
9. Савин М.В. Волейбол. Учебник для высших учебных заведений ФК / - М.: СпортАкадемПресс, 2002.
10. Кудряшов Е.В. Характеристика технической подготовленности волейболисток различной квалификации // Теория и практика физического воспитания. – Донецк: Апекс, 2003. -№ 1.
11. Спортивные игры: Техника, тактика, методика обучения: Учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений / Ю.Д.Железняк, Ю.М.Портнов, В.П.Савин, А.В.Лексаков; . - 2-е изд., стереотип. - М.: Изд. центр «Академия», 2004. - 520 с

14.2. Додаткова література:

1. Мітова О.О., Малойван Я.В., Киреев О.А. Основні тенденції розвитку сучасного волейболу. Методичні рекомендації (для студентів, викладачів, тренерів).-Дніпропетровськ, 2012.
2. Киреев А.А., Малойван Я.В. Методика обучения техники нападения в волейболе. Методические рекомендации. Днепропетровск. ДГИФКиС,2008.
3. Малойван Я.В., Киреев О.А. Методика обучения технике нападения волейбола. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів.-Дніпропетровськ, 2012.
4. Малойван Я.В., Киреев А.А., Мицак И.В.Методика обучения технике защиты в волейболе. Методические рекомендации для самостоятельной работы студентов дневной и заочной форм обучения.Днепропетровск,2012.
5. Малойван Я.В., Киреев А.А.,Мицак А.В., Раковская И.А. Совершенствование компонентов технического мастерства в волейболе (подача мяча). Методические рекомендации. Днепропетровск. ДГИФКиС , 2013.
6. Малойван Я.В., Киреев А.А.,Мицак А.В., Раковская И.А. Совершенствование компонентов технического мастерства в волейболе (нападающий удар, блокирование). Методические рекомендации. Днепропетровск. ДГИФКиС , 2015.
7. Малойван Я.В., Киреев А.А., Мицак А.В. Методика обучения технике защиты в волейболе). Методические рекомендации. Днепропетровск. ДГИФКиС , 2012.
8. Раковська І.А. Теорія і методика спортивних ігор (волейбол) для студентів 3-го курсу денного відділення . Методичні рекомендації. Дніпропетровськ. ДГИФКиС, 2011.

9. Раковская И.А., Мицак А.В., Лашина Ю.В. Методика обучения игре в волейбол. Методические рекомендации. Днепропетровск. ДГИФКиС, 2015.
10. Раковская И.А., Малойван Я.В., Мицак А.В., Киреев А. А. Организация и проведение соревнований по волейболу. Методика судейства. Учебно-методическое пособие. ДГИФКиС, 2016.
11. Раковская И.А., Мицак А.В., Киреев А.А. Введение в специализацию (волейбол). Методические рекомендации. Днепропетровск. ДГИФКиС, 2014.

14.3. Навчальна література для самостійної роботи студента

1. Аблікова А. В. Удосконалення первинного спортивного відбору волейболісток на основі генетично детермінованих маркерів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / А. В. Аблікова ; ЛДУФК. – Л., 2015. – 20 с.
2. Аззара Д. Основные вопросы физической подготовки / Д. Аззара // Современный волейбол. Тренировка. Управление. Тенденции : методический сборник. Тренерская комиссия ВФВ представляет. – М., 2008. – №1. – С. 23–30.
3. Артамонова А.А. Учет индивидуально-типологических особенностей в подготовке спортсменок-волейболисток / А.А. Артамонова, Ф.И. Собянин // Культура физическая и здоровье. 2009. - № 3 (22). - С. 69-71.
4. Беляев А. В. Обучение технике игры в волейбол и ее совершенствование / А. В. Беляев. – М: ЧЕЛОВЕК, Олимпия, 2008. – 56 с.
5. Бріскін Ю. А. Проблема диференціації техніко-тактичної підготовки спортсменів в ігрових командних видах спорту / Ю. А. Бріскін, М. П. Пітин // Вісник Запорізького національного університету. – 2011. – № 1 (5). – С. 143 – 151.
6. Бузаев В.Н. Актуальные проблемы современного женского волейбола / В.Н. Бузаев // Доклад на заседании тренерского Совета Федерации волейбола Украины. - Киев, 2011.
7. Ванюк А.И. Изменение показателей функциональной подготовленности волейболисток высокой квалификации 18-22 лет в соревновательном периоде / А.И. Ванюк // Вісник Запорізького національного університету. Серія: Фізичне виховання і спорт.: Запоріжжя, 2012. – № 3 (9) – С. 151-157.
8. Ванюк Д. В. Шляхи підвищення фізичної підготовленості волейболісток високої кваліфікації у змагальному періоді річного циклу підготовки : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / Д. В. Ванюк ; Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ, 2013. – 20 с.
9. Ванюк Д.В. Анализ взаимосвязи уровня функциональной подготовленности волейболисток 18-22 лет с показателями их специальной физической подготовленности на различных этапах соревновательного периода Вісник Запорізького національного університету. Серія: Фізичне виховання і спорт.: Запоріжжя, 2012. – № 4 (10) – С. 141-148.
10. Волейбол : навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю. – К., 2009. – 138 с.
11. Гнатчук Я. Взаємозв'язок показників загальної фізичної підготовленості та змагальної діяльності кваліфікованих волейболістів / Я. Гнатчук // Молода спортивна наука України: [зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту]. – Л., 2006. – Вип. 10, т. 2. – С. 120 – 125.
12. Губа В.П. Теория и практика спортивного отбора и ранней специализации в виды спорта: монография / В.П. Губа. - М.: Советский спорт, 2008.- 304
13. Дорошенко Е. Ю. Теоретико-методичні основи управління техніко-тактичною діяльністю в командних спортивних іграх: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. наук з фіз. вих. і спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / Е. Ю. Дорошенко. – Київ, 2014. – 44 с.
14. Дорошенко Е. Ю. Тестування в системі педагогічного контролю технічної підготовленості футболістів / Е. Ю. Дорошенко, П. О. Шалфеев // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 5. – С. 63 – 67.
15. Дорошенко Э. Ю. Модельные показатели технико-тактических действий в системе управления соревновательной деятельностью волейболистов [Электронный ресурс] / Э. Ю. Дорошенко // Физическое воспитание студентов. – 2013. – Режим доступа до ресурсу: <http://bmsi.ru/doc/6175c034-5344-41db-9ad7-306751e38e7b>.

16. Дубенчук А.І. Волейбол: Спортивні ігри в школі – Х.: Ранок, 2010
17. Ермаков С. С. Педагогические подходы в обучении сложным техническим действиям волейболистов // Физическое воспитание студентов творческих специальностей: Сборник научных трудов.- Харьков: XXII, 2001. № 2. - С. 32-42.
18. Железняк Ю.Д. Основы научно-методической деятельности в физической культуре и спорте: учеб. М.: Академия, 2007. 272 с.
19. Железняк Ю.Д., Кунянский В.А., Чачин А.В. Волейбол: методическое пособие по обучению игре. М.: Тера-Спорт, Олимпия Пресс, 2005 . 112 с.
20. Клещёв Ю.Н. Волейбол. Школа тренера – М.: Физкультура и спорт, 2005.
21. Козина Ж. Л. Факторные модели физической подготовленности волейболисток высокого класса разных игровых амплуа / Ж. Л. Козина // Педагогика, психология и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта. – 2007. – № 9. – С. 80 – 85.
22. Козина Ж.Л. Методологические основы определения индивидуальных особенностей волейболисток на этапе специализированной базовой подготовки / Ж.Л. Козина, С.С. Ермаков, А.О. Погорелова // Физическое воспитание студентов. – 2012. - №3. - С. 53 - 60.
23. Козырева Л.А. Волейбол: Азбука спорта // – М.: Физкультура и спорт, 2003. – с.168.
24. Конохова Т.А. Методическая подготовка студентов высших физкультурных учебных заведений в рамках общего курса волейбола : автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04. - М, 2010.
25. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник / В. М. Костюкевич. – Вінниця : Планер, 2014. – 616 с.
26. Лапинский Е.В. Пути развития большого мужского волейбола в Украине / Е.В. Лапинский // Современная стратегия и инновационные технологии физ. совершенствования студ. молодежи; под ред. Р.Т. Раевского - О.: Наука и техника, 2010. - С. 97 - 98.
27. Лисянский В. К. Расчёт модельных параметров волейболистов разных амплуа / В. К. Лисянский, Е. Я. Стрельникова, Т. П. Ляхова // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2007. – № 11. – С. 109 – 113.
28. Маклоуф М. Формування елементів техніки гри у волейболістів з урахуванням рівня розвитку фізичних якостей на етапі початкової підготовки: автореф. дисс. ... канд. наук з фізичного виховання і спорту: спец.: 24.00.01 «Олімпійський та професійний спорт» / М. Маклоуф. – Дніпропетровськ – 2014. – 20 с.
29. Маслов В.А. Специальная силовая подготовка квалифицированных волейболисток в системе совершенствования их технического мастерства: дис. . канд. пед. наук / В.А. Маслов. - М., 2011. - 135 с.
30. Мітова О. Ретроспективний аналіз формування системи контролю у командних спортивних іграх / О. Мітова // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2016. – № 1. – С. 74 – 81.
31. Рыцарев В.В. Волейбол: попытка приятного использования приёмов игры и процесса подготовки волейболистов / В.В. Рыцарев – М.: Физкультура и спорт – 2009.
32. Синіговець І. В. Швидкісно-силова підготовка волейболістів 15 – 17 років з урахуванням ігрового амплуа : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / І. В. Синіговець. – Київ, 2007. – 26с.
33. Фурманов А.Г. Подготовка волейболистов / А.Г. Фурманов. - Минск: МЕТ, 2007.329 с.
34. Шльонська О. Л. Техніко-тактична підготовка кваліфікованих волейболістів на основі вдосконалення нападаючих дій гравців різного амплуа : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / Шльонська Ольга Леонідівна ; НУФВСУ. – К., 2015. – 20 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Официальные волейбольные правила 2016 – 2020 р. р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://www.fivb.org/EN/Refereeing-Rules/documents/2015%20FIVB_Volleyball_Rules_2015-16_RU.pdf
2. <http://www.fvu.com.ua>
3. <http://www.fivb.com>

Викладач _____ Раковська І.А.
(підпис)

Завідувач кафедри _____ Мітова О.О.
(підпис)

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет Фізичної культури і спорту

Кафедра Спортивних ігор

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри спортивних ігор

доц. Мітова О.О. _____

_____ 2018 р.

Р о б о ч а п р о г р а м а н а в ч а л ь н о ї д и с ц и п л і н и

Теорія, методика обраного виду спорту (ТМС)

III курс

Бакалавр

галузь знань	01 – Освіта/педагогіка
напрямок підготовки	6.010202 «Спорт»
факультет	Фізичної культури і спорту
вид дисципліни	обов'язкова

2018 – 2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни – **Теорія, методика обраного виду спорту** для здобувачів ступеню вищої освіти **бакалавр**, галузі знань – **01 освіта/педагогіка**, напрям підготовки **6.010202 «Спорт»**.

Розробники:

Малойван Ярослав Володимирович, доцент кафедри спортивних ігор

Робоча програму схвалено на засіданні кафедри **спортивних ігор**, факультету **Фізичної культури і спорту**, Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Протокол № 14 від **“ 6 ” червня 2018 р.**

Завідувач кафедри _____ доц. Мітова О.О.

“ 7 ” червня 2018 р

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 – Освіта/педагогіка	обов'язкова
	Напрямок підготовки 6.010202	
Модулів – 1	Спеціалізація/освітня програма: Тренерська-викладацька діяльність	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		III-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 90		5, 6-й
аудиторних – 90 самостійної роботи студента – індивідуальна робота -	Ступень вищої освіти: бакалавр	Лекції 12 год.
		Практичні, семінарські 78 год.
		Самостійна робота -
		Індивідуальна робота -
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування професійно-педагогічних навичок, вмінь і одержання знань, необхідних для самостійної викладацької роботи, сприяти підготовці гармонійно розвинутих висококваліфікованих спеціалістів у галузі фізичної культури і спорту.

Завдання:

- навчити студентів технічним прийомам гри;
- засвоїти методику навчання техніки гри;
- володіти навичками суддівства;
- знати і підтримувати основи здорового способу життя;
- знати основи організації і методики найбільш ефективних видів і форм раціональної рухової діяльності і вміти використовувати їх на практиці;

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика волейболу» студент повинен **знати**:

- про волейбол як вид спорту і засіб фізичного виховання;
- про техніку гри у нападі і захисті;
- правила змагань з волейболу;
- засоби і методи навчання елементів техніки гри;
- методику суддівства змагань з волейболу;
- планування навчальної роботи з волейболу на уроках фізичної культури і роботу спортивної секції в школі;
- організацію занять волейболом на уроках фізичної культури і у неурочних формах роботи;

вміти:

- виконувати на рівні рухового вміння: елементи техніки гри у нападі і захисті;
- використовувати комплекс технічних прийомів у нападі і захисті;
- визначати стабільність і варіативність спортивної техніки;
- ставити конкретні завдання щодо досягнення бажаних результатів навчально-тренувального процесу;
- формувати знання про техніку безпеки і навички безпечної поведінки;

- визначити справність спортивного інвентарю та приладдя, що застосовуються на занятті;
- забезпечити виконання гігієнічних вимог до місць та умов проведення занять та змагань;
- надавати першу медичну допомогу при різних видах травм.
- використовувати різні методи наочного сприйняття, в залежності від завдань заняття;
- забезпечувати необхідні передумови до ефективного навчання руховій дії;
- вивчати порядок побудови процесу навчання конкретній дії;
- розподілити процес навчання руховій дії на етапи і у відповідності до них визначати завдання навчання;
- попереджувати помилки в процесі навчання руховій дії виявляти помилки в процесі її виконання, визначати причини виникнення помилок та виправляти їх;
- візуально аналізувати основні кінематичні, динамічні та ритмічні характеристики, виконання рухової дії;
- навчати руховій дії паралельно з набуттям, уточненням і закріпленням знань та різнобічним розвитком фізичних якостей.
- складати календар змагань з виду спорту;
- розробити «Положення» про змагання;
- сформувати суддівську бригаду;
- сформувати оргкомітет з проведення змагань.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 10. Методика тренування в обраному виді спорту.

Тема 1. «Класифікація основних засобів та методів тренування в волейболі».

Тема 2. «Задачі, засоби та методи фізичної підготовки волейболістів».

Змістовий модуль 11. Види підготовки в волейболі.

Тема 3. «Волейбол в загальноосвітньої школі».

Змістовий модуль 12. Організація і проведення змагань.

Тема 4. «Організація процесу навчання і застосування технічних засобів».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма навчання				
	Усього	у тому числі			
Лекції		Практичні заняття	Семінарські заняття (м/к)	Самостійна робота	
Модуль 1					
Змістовий модуль 10. «Методика тренування в обраному виді спорту».					
Тема 1. «Класифікація основних засобів та методів тренування у волейболі».	30	4	10	2	
Тема 2. «Задачі, засоби та методи фізичної підготовки волейболістів».		2	12		
Змістовий модуль 11. «Види підготовки в волейболі».					
Тема 3. «Волейбол в загальноосвітній школі».	30	4	24	2	
Змістовий модуль 12. «Організація і проведення змагань».					
Тема 4. «Організація процесу навчання та застосування технічних засобів».	30	2	26	2	
ВСЬОГО	90	12	72	6	

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. «Класифікація основних засобів та методів тренування в волейболі». Тема 2. «Задачі, засоби та методи фізичної підготовки волейболістів» - проведення модульної роботи.	2
2.	Тема 3. «Волейбол в загальноосвітній школі» - проведення модульної роботи.	2
3.	Тема 4. Організація процесу навчання та застосування технічних засобів» - проведення модульної роботи.	2
	Всього:	6

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. «Класифікація основних засобів та методів тренування в волейболі» Тема 2. «Задачі, засоби та методи фізичної підготовки волейболістів» - проведення модульної роботи.	10 12
2.	Тема 3. «Волейбол в загальноосвітній школі»	24
3.	Тема 4. «Організація процесу навчання та застосування технічних засобів»	26
	Всього:	72

10. Методи навчання

1. метод словесний;
2. метод наочний;
3. метод спостереження;
4. метод практичних вправ;
5. метод повторний;
6. метод ігровий;
7. метод змагальний.

11. Методи контролю

1. Поточний контроль з теми заняття.
2. Модульна робота з кожного змістовного модулю.
3. Тестування рухливих умінь і навичок.
4. Навчальна практика: проведення уроку по навчання окремого технічного прийому або тактичної дії (по вказівці викладача).

Орієнтований перелік питань, які визначаються як питання поточного та семестрового контролю.

1. Мета та завдання спортивного тренування.
2. Методи спортивного тренування.
3. Засоби спортивного тренування волейболістів.
4. Характеристика методів спрямованих на розвиток сили.
5. Характеристика рівномірного методу.
6. Характеристика повторного методу.
7. Характеристика ігрового методу.
8. Скласти комплекс СФП (5-6 вправ) з використанням рівномірного методу.
9. Скласти комплекс СФП (5-6 вправ) з використанням повторного методу.

3. Скласти комплекс СФП (5-6 вправ) з використанням ігрового методу.
10. Скласти комплекс СФП (5-6 вправ) з використанням методів спрямованих на розвиток сили.
11. Засоби фізичної підготовки волейболістів.
12. Методи фізичної підготовки волейболістів.
13. Розкрити поняття фізична якість сила, види сили.
14. Методи спрямовані на розвиток сили.
15. Розкрити поняття фізична якість швидкість, види швидкості.
16. Методи спрямовані на розвиток швидкісних здібностей.
17. Розкрити поняття фізична якість витривалість, види витривалості.
18. Мета та задачі фізичної підготовки волейболістів.
19. Методи спрямовані на розвиток гнучкості.
20. Розкрити поняття координаційні здібності.
21. Методи спрямовані на розвиток витривалості.
22. Розкрити поняття фізична якість гнучкість, види гнучкості.
23. Методи спрямовані на розвиток спритності.
24. Методи спрямовані на розвиток координаційних здібностей.
25. Методи спрямовані на розвиток швидкісно-силових здібностей.
26. Організація і методика викладання волейболу в школі.
27. Планування поурочного навчального матеріалу при проходженні курсу "волейбол".
28. Контроль і оцінка успішності на уроках волейболу.
29. Форми організації процесу навчання.
30. Види планування.
31. Кругова форма проведення тренувального заняття.
32. Характеристика фронтального метода.
33. Характеристика поточного метода.
34. Скласти основну частину навчального заняття для закріплення техніки передач м'яча двома руками, використовуючи метод колового тренування.
35. Скласти основну частину навчального заняття для закріплення техніки передач м'яча однією рукою, використовуючи метод колового тренування.
36. Скласти основну частину навчального заняття для закріплення техніки прийому м'яча двома руками знизу, використовуючи метод колового тренування.
37. Скласти основну частину навчального заняття для закріплення техніки подач м'яча, використовуючи метод колового тренування.
38. Скласти основну частину навчального заняття для закріплення техніки нападаючого удару, використовуючи метод колового тренування.
39. Скласти основну частину навчального заняття для закріплення техніки одиночного блокування, використовуючи метод колового тренування.
40. Скласти основну частину навчального заняття для закріплення техніки групового блокування, використовуючи метод колового тренування.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумкова кількість балів за змістовний модуль визначається, як сума балів за результатами поточного контролю плюс бали модульної роботи.

Змістовий модуль № 10	Залік
Тема 1,2	60-100
60-100	

Поточне тестування та самостійна робота (4 семестр)		
Змістовий модуль № 11	Змістовий модуль № 12	Залік
Тема 3	Тема 4	60-100
60-100	60-100	

12.1. Шкала оцінювання : національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

- «відмінно» - якщо студент правильно вирішив практичне або ситуаційне завдання, проявив глибокі знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання.
- «добре» - якщо студент не повністю вирішив практичне або ситуаційне завдання, але проявив достатні знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання.
- «задовільно» - якщо студент не послідовно і не логічно вирішив практичне або ситуаційне завдання, але проявив достатні знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання.
- «незадовільно» - якщо студент не вирішив практичне або ситуаційне завдання і не проявив достатні знання з програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури при відповіді на теоретичне питання

12.2. Форми контролю

№ п.п.	Завдання	Кількість балів
	Тема № 1. «Класифікація основних засобів та методів тренування в волейболі». Тема № 2. «Задачі, засоби та методи фізичної підготовки волейболістів».	60 –80- 100
1.	Скласти п/к уроку з волейболу в ЗОШ для дітей молодшого шкільного віку. Провести урок.	30-40-50
2.	Письмова робота (м/к).	30-40-50
	Тема № 3. «Волейбол в загальноосвітньої школі».	60 -80- 100
1.	Скласти п/к уроку з волейболу в ЗОШ для дітей середнього шкільного віку. Провести основну частину уроку.	30-40-50
2.	Письмова робота (м/к).	30-40-50
	Тема № 4. «Організація процесу навчання та застосування технічних засобів».	60 -80-100
1.	Скласти та провести комплекс СФП з розвитку фізичних якостей волейболістів (за вибором).	30-40-50
2.	Письмова робота (м/к).	30-40-50
	ВСЬОГО	60 -100

Критерії оцінки розроблених планів-конспектів, комплексу СФП:

50 балів – розроблено 10-12 вправ організаційно-методичними вказівками; правильно підібрано дозировку виконання вправ.

40 балів – розроблено 8-10 вправ з організаційно-методичними вказівками; при дозоровці виконання вправ допущені помилки.

30 балів – розроблено 8 вправ, не до всіх вправ є організаційно-методичні вказівки, при дозоровці виконання вправ допущені значні помилки.

Критерії оцінки опитування:

50 балів – відповідь повна.

40 балів – відповідь не повна, допущені незначні неточності у відповіді на питання.

30 балів – в відповіді допущені значні помилки, визначення не розкриті, помилки в визначеннях. Немає повної відповіді на всі запитання.

Критерії оцінки проведення занять:

50 балів – заняття проведено на високому методичному рівні, з вірно підібраними та використаними засобами та методами навчання. Студент володіє термінологією.

40 балів – заняття проведено на високому методичному рівні, з вірно підібраними та використаними засобами та методами навчання, але допущені незначні помилки в термінології.

30 балів – заняття проведено на хорошому методичному рівні, допущені помилки при використанні засобів та методів навчання

13. Методичне забезпечення:

1. Методичні розробки;
2. Мультимедійні лекції;
3. Відеоматеріали

14. Рекомендована література

14.1. Основна література:

1. Агинако Л. Обучение техническим элементам волейбола / Л. Агинако // Спорт в школе. – 2008 (№23), С.28-33.
2. Беляев А.В. Волейбол: учебник [для вузов физ. культуры] /Под общ. Ред. А.В. Беляева, М. В. Савина, – 4 –изд. - М. : ТВТ Дивизион, 2012. – 360 с., ил.
3. Железняк Ю. Д. Спортивные игры: Совершенствование спортивного мастерства. Учебник рекомендованный УМО / Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов, В. П. Савин и др. М.: Издательский центр «АКАДЕМИЯ», 2012. – 400 с.
4. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник / В. М. Костюкевич. – Вінниця : Планер, 2014. – 616 с.
5. Матвеев Л. П. Общая теория спорта и ее прикладные аспекты : учеб. для вузов физ. культуры / Л. П. Матвеев. – [5-е изд., испр. и доп.]. – М. : Сов. спорт, 2010. – 340 с.
6. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник [для тренеров]: в 2 кн. / В. Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 2015. – Кн. 1. – 680 с.

14.2. Додаткова література:

1. Мітова О.О., Малойван Я.В., Кіреєв О.А. Основні тенденції розвитку сучасного волейболу. Методичні рекомендації (для студентів, викладачів, тренерів).-Дніпропетровськ, 2012.
2. Малойван Я.В., Кіреєв О.А. Методика обучения технике нападения волейбола. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів.-Дніпропетровськ, 2012.
3. Малойван Я.В., Кіреєв А.А., Мицак И.В.Методика обучения технике защиты в волейболе. Методические рекомендации для самостоятельной работы студентов дневной и заочной форм обучения.Днепрпетровск,2012.

15. Інформаційні ресурси

1. Официальные волейбольные правила 2016 – 2020 р. р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://www.fivb.org/EN/Refereeing-Rules/documents/2015%20FIVB_Volleyball_Rules_2015-16_RU.pdf
2. <http://www.fvu.com.ua>
3. <http://www.fivb.com>

Доцент _____ Малойван Я.В.
(підпис)

Завідувач кафедри _____ Мітова О.О.
(підпис)